

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ ఏకోనపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనపంచాశః సర్గః ॥

గ్రామ్యాణాం వార్తాం శృణ్వతః శ్రీరామస్య కోసలసీమానమతిక్రమ్య
గమనం వేదశ్రుతిగోమతీస్యందికాఖ్యాః సరితః సముత్తీర్య తస్య
సుమంత్రం ప్రతి కించిన్నివేదనం

రామోఽపి రాత్రిశేషేణ తేనైవ మహదంతరం |

జగామ పురుషవ్యాఘ్రః పితురాజ్ఞామనుస్మరన్ || 2.49.1 ||

తథైవ గచ్ఛతస్తస్య వ్యపాయాద్ రజనీ శివా |

ఉపాస్య తు శివాం సంధ్యాం విషయానత్యగాహత || 2.49.2 ||

గ్రామాన్ వికృష్టసీమాంతాన్ పుష్పితాని వనాని చ |

పశ్యన్నతియయౌ శీఘ్రం శనైరివ హయోత్తమైః || 2.49.3 ||

శృణ్వన్ వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినాం |

రాజానం ధిగ్ దశరథం కామస్య వశమాస్థితం || 2.49.4 ||

హా నృశంసాద్య కైకేయీ పాపా పాపానుబంధినీ |

తీక్ష్ణా సంభిన్నమర్యాదా తీక్ష్ణకర్మణి వర్తతే || 2.49.5 ||

యా పుత్రమీదృశం రాజ్ఞః ప్రవాసయతి ధార్మికం |

వనవాసే మహాప్రాజ్ఞం సానుక్రోశం జితేంద్రియం || 2.49.6 ||

కథం నామ మహాభాగా సీతా జనకనందినీ |

సదా సుఖేష్వభిరతా దుఃఖాన్యనుభవిష్యతి || 2.49.7 ||

అహో దశరథో రాజా నిఃస్నేహః స్వసుతం ప్రతి |
ప్రజానామనఘం రామం పరిత్యక్తుమిహేచ్ఛతి || 2.49.8 ||

ఏతా వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినాం |
శృణ్వన్నతియయౌ వీరః కోసలాన్ కోసలేశ్వరః || 2.49.9 ||

తతో వేదశ్రుతిం నామ శివవారివహం నదీం |
ఉత్తిర్యాభిముఖః ప్రాయాదగస్త్యాధ్యుషితాం దిశం || 2.49.10 ||

గత్వా తు సుచిరం కాలం తతః శీతవహం నదీం |
గోమతీం గోయుతానూపామతరత్ సాగరంగమాం || 2.49.11 ||

గోమతీం చాప్యతిక్రమ్య రాఘవః శీఘ్రగైర్హయైః |
మయూరహంసాభిరుతాం తతార స్యందికాం నదీం || 2.49.12 ||

స మహీం మనునా రాజ్ఞా దత్తామిక్ష్వాకవే పురా |
స్థితాం రాష్ట్రవృతాం రామో వైదేహీమన్వదర్శయత్ || 2.49.13 ||

సూత ఇత్యేవ చాభాష్య సారథిం తమభీక్షశః |
హంసమత్తస్వరః శ్రీమానువాచ పురుషోత్తమః || 2.49.14 ||

కదాహం పునరాగమ్య సరయ్యాః పుష్పితే వనే |
మృగయాం పర్యటిష్యామి మాత్రా పిత్రా చ సంగతః || 2.49.15 ||

నాత్యర్థమభికాంక్షామి మృగయాం సరయావనే |
రతిర్వైషాతులా లోకే రాజర్షిగణసమ్మతా || 2.49.16 ||

రాజర్షీణాం హి లోకేఽస్మిన్ రత్యర్థం మృగయా వనే |
కాలే కృతాం తాం మనుజైర్ధన్వినామభికాంక్షితాం || 2.49.17 ||

స తమధ్వానమైక్ష్వాకః సూతం మధురయా గిరా |
తం తమర్థమభిప్రేత్య యయౌ వాక్యముదీరయన్ || 2.49.18 ||

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే ఏకోనపంచాశః సర్గః ॥